

RIKSDAGENS SVAR 299/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (RP 49/2002 rd).

Beredning i utskott

Stora utskottet samt social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sina betänkanden (StoUB 1/2002 rd och ShUB 59/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att en övergripande reform av bestämmelserna om klientavgifter inom social- och hälsovården görs så snart som möjligt både när det gäller institutionsvård och öppenvård och att inkomstbegreppet vid öppenvård och institutionsvård samtidigt samordnas samtidigt som klienter i långvarig öppenvård tillförsäkras disponibla medel. Dessutom förutsätter riksdagen att reformen tryggas hela familjens försörjning under den tid som någon familjemedlem är i öppenvård eller institutionsvård.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 10 och 11 §, av dessa 11 § sådan den lyder i lag 1288/1993, samt
fogas till lagen nya 7 b, 7 c, 10 b och 10 c § samt till 14 a §, sådan den lyder i lag 976/1998, ett nytt 2 mom. som följer:

7 b §

Personer i långvarig anstaltsvård

Vid fastställande av en avgift enligt denna lag anses som en person i långvarig anstaltsvård

1) den vars anstaltsvård beräknas pågå längre än tre månader, räknat från det anstaltsvården dygnet runt började, samt

2) en annan person än en som avses i 1 punkten, när anstaltsvården dygnet runt har på-

gått tre månader, om hans eller hennes funktionsförmåga skall anses ha försvagats så att han eller hon fortfarande skall vårdas på anstalt.

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. anses inte som en person i långvarig anstaltsvård

1) den som får sådan rehabilitering i anstalt som avses i 3 § 2 mom. 6 punkten förordningen om medicinsk rehabilitering (1015/1991) eller i 2 § 3 punkten lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, eller

2) ett barn eller en ung person som med stöd av barnskyddslagen får vård på anstalt.

7 c §

Grunderna för avgifter som tas ut för långvarig anstaltsvård

Hos personer i långvarig anstaltsvård tas ut en avgift som bestäms enligt betalningsförmågan. Avgiften kan uppgå till högst 80 procent av klientens månadsinkomster enligt denna lag, om inte något annat bestäms i denna lag. Avgiften får dock vara högst så stor att den som får vård månatligen till sitt förfogande har minst 80 euro.

Om den som är i långvarig anstaltsvård omedelbart innan anstaltsvården inletts har levt i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden och hans eller hennes månadsinkomster är större än makens månadsinkomster, bestäms avgiften på basis av makarnas sammanräknade månadsinkomster. Den avgift som tas ut hos en person i långvarig anstaltsvård kan uppgå till högst 40 procent av de på ovan nämnda grunder sammanräknade månadsinkomsterna. Den som får anstaltsvård skall dock till sitt förfogande ha minst 80 euro i månaden. Om båda de makar som avses i detta moment är i långvarig anstaltsvård, bestäms avgiften dock enligt vad som anges i 1 mom.

Den avgift som anges i 1 mom. får inte hos personer som inte har fyllt 18 år tas ut för långvarig anstaltsvård på hälsovårdscentral eller sjukhus eller dess verksamhetsenhet till den del vårddagarna är fler än sju under ett kalenderår.

10 §

Faktorer som skall beaktas vid bestämmande av betalningsförmågan

Utan hinder av någon annan lag kan vid bedömning av betalningsförmåga och vid bestämmande av avgift, enligt vad som närmare bestäms i denna lag eller en med stöd av den utfärdad förordning, beaktas att den som saken gäller lever i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden, att det finns minderåriga barn i samma hushåll, andra av personens faktiska familjeförhållanden beroende faktorer som påverkar hans eller hennes betalningsförmåga samt den underhållsskyldighet som avses i lagen om underhåll för barn.

När storleken av en avgift som skall fastställas enligt betalningsförmågan bestäms skall inkomsterna hos de personer som använt servicen beaktas så som närmare bestäms i denna lag eller en med stöd av den utfärdad förordning.

10 b §

Inkomster som ligger till grund för bestämmande av avgift för långvarig anstaltsvård

Såsom månadsinkomster enligt 7 c § 1 mom. beaktas i fråga om den som är i långvarig anstaltsvård inkomsterna efter förskottsinnehållning och förskottsbetalning samt skattefria inkomster enligt vad som bestäms i denna paragraf. När en avgift bestäms enligt 7 c § 2 mom. på basis av de sammanräknade månadsinkomsterna, beaktas på motsvarande sätt såsom månadsinkomst även inkomsterna för en person som omedelbart innan anstaltsvården inleddes har levt i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden med den som är i långvarig anstaltsvård. Varierar månadsinkomsterna, beaktas som månadsinkomst den genomsnittliga månadsinkomsten under det föregående året.

Förutom löneinkomster beaktas pensioner och med dem jämförbara fortlöpande förmåner, livräntor samt förmån som skall betalas i pengar och som i samband med överlåtelse av en fastig-

het har förbehållits för viss tid eller på livstid (*sytning*) samt andra fortlöpande personliga inkomster samt nettoinkomster av kapital och annan egendom, såsom ränte-, dividend- och hyresinkomster.

Såsom inkomster beaktas även kapitalinkomst- och förvärvsinkomstandelar av jordbruk och näringsverksamhet som har fastställts vid den senast verkställda beskattningen samt skattskyldigs andel av sammanslutnings inkomst. Nämda inkomster kan, i jämförelse med den inkomst som den senast verkställda beskattningen visar, justeras med de procenttal som skattestyrelsen årligen fastställer i sitt beslut om den inkomst som skall läggas till grund för förskott. Med avvikelse från vad som föreskrivs ovan i denna paragraf beaktas inkomst av skog på det sätt som anges i 10 a § 2 mom.

Såsom inkomster beaktas inte

- 1) inkomster som nämns i 10 a § 3 mom.,
- 2) underhållsbidrag eller underhållsstöd som betalas till ett minderårigt barn till den som är i långvarig anstaltsvård eller till ett minderårigt barn till en i 7 c § 2 mom. avsedd make, eller
- 3) i pensioner och därmed jämförbara inkomster ingående förhöjningar som beror på försörjningsplikt.

10 c §

Avdrag från inkomsterna vid bestämmande av avgift för långvarig anstaltsvård

Innan den avgift som tas ut för långvarig anstaltsvård bestäms skall från månadsinkomsterna för en i 10 b § 1 mom. avsedd person dras av

- 1) de fastställda underhållsbidrag som skall betalas av honom eller henne,
- 2) andra motsvarande kostnader som följer av hans eller hennes faktiska familjeförhållanden, samt
- 3) förmån som av honom eller henne skall betalas i pengar och som i samband med överlåtelse av en fastighet har förbehållits för viss tid eller på livstid.

Avdrag enligt 1 mom. 1 punkten görs dock inte, om den som är mottagare av underhållsbidraget är make till den som betalar underhållsbidra-

get och makarna har levt i gemensamt hushåll omedelbart innan anstaltsvården inleddes.

11 §

Efterskänkande och nedsättning av avgift

En avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt en persons betalningsförmåga skall efterskänkas eller nedsättas till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut.

Den kommun eller samkommun som producerar servicen kan besluta att

- 1) också andra avgifter än de som avses i 1 mom. kan efterskänkas eller nedsättas på de grunder som avses i 1 mom., eller
- 2) avgifterna kan nedsättas eller efterskänkas, om det är befogat med beaktande av värdsynpunkter.

14 a §

Myndigheternas rätt att få upplysningar

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på uppgifter och utredningar om en sådan persons ekonomiska ställning som har levt i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden med en person i långvarig anstaltsvård, om den avgift som tas ut för anstaltsvården bestäms eller har bestämts med stöd av 7 c § 2 mom. utifrån makarnas sammanräknade inkomster.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsetter får vidtas innan lagen träder i kraft.

De avgifter som fastställts enligt de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft skall ändras så att de träder i kraft tre månader

RSv 299/2002 rd — RP 49/2002 rd

efter lagens ikraftträdande och då överensstämmer med denna lag.

Helsingfors den 17 februari 2003
